

La disposició final del Decret 117/1984, de 17 d'abril, sobre ordenació de l'educació especial per a la seva integració en el sistema educatiu ordinari, autoritza el Departament d'Ensenyament per dictar les normes necessàries per al desenvolupament del Decret esmentat.

La Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació, estableix, en el seu article 14, que tots els centres hauran de reunir uns requisits mínims per impartir els ensenyaments amb garantia de qualitat. També diu que aquests requisits mínims faran referència a la titulació acadèmica del professorat, la relació numèrica alumne/professor, les instal·lacions docents i esportives i el nombre de places escolars.

La Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, preveu, en els articles 36 i 37, que els centres que acullin alumnat amb necessitats educatives especials disposaran de professors de les especialitats corresponents i de professionals qualificats.

Finalment, la disposició addicional 3 del Reial Decret 1004/1991, de 14 de juny, faculta les administracions educatives per a l'establiment dels requisits mínims dels centres específics d'educació especial.

L'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials demana el concurs de diversos especialistes, que complementen l'acció del professor tutor en funció de les necessitats educatives específiques que aquests alumnes plantegen.

Per tal d'establir els requisits mínims que hauran de reunir els centres i les unitats específiques d'educació especial quant a la relació numèrica alumne/professor i de disposar d'un marc referencial que permeti ajustar els recursos dels centres a la resposta educativa d'aquests alumnes, es fa necessari regular la proporció de professionals que hauran de concretar aquesta resposta en els centres i les unitats d'educació especial.

En conseqüència, amb l'estudi previ de la Comissió tècnica d'educació especial i a proposta de les direccions generals d'Ordenació i Innovació Educativa i de Gestió de Professorat i Centres Docents, en virtut del que preveu l'article 14 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre,

Ordeno:

Article 1

Les proporcions professionals/alumnes per a l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials establertes en la present Ordre seran d'aplicació als centres d'educació especial i a les unitats d'educació especial de centres ordinaris públics i privats de Catalunya.

Article 2

Les proporcions professionals/alumnes que estableix aquesta Ordre es determinaran tenint en compte fonamentalment el tipus d'adaptacions curriculars que els

alumnes amb necessitats educatives especials requereixin. Aquestes adaptacions es descriuen a l'annex 1 d'aquesta disposició.

Article 3

3.1 Els centres i les unitats específiques que atenguin alumnes amb necessitats educatives especials disposaran, segons els casos i d'acord amb el que disposa aquesta Ordre, de professors especialistes d'educació especial i de personal complementari tècnic i auxiliar.

3.2 Els centres i les unitats específiques d'educació especial que atenguin alumnes inclosos en les adaptacions curriculars 4 i 5 disposaran del personal que resulti de l'aplicació de les escales següents:

3.2.1 Dotació de personal per centre o unitat específica:

a) Professors especialistes d'educació especial: 3 professors per cada dues unitats finançades quan el nombre d'unitats sigui parell. Si el nombre d'unitats és senar s'addicionaran dos professors.

Les unitats específiques annexes a centres ordinaris disposaran de 2 professors.

b) Fisioterapeutes:

Centres que tinguin finançades fins a quatre unitats: 1 fisioterapeuta.

Centres que tinguin finançades cinc unitats o més: 2 fisioterapeutes.

Les necessitats de fisioteràpia de les unitats específiques annexes a centres ordinaris, les atindrà el personal itinerant adscrit a l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica corresponent.

c) Logopedes:

Centres que tinguin finançades de cinc a quinze unitats: 1 logopeda.

Centres que tinguin finançades setze unitats o més: 2 logopedes.

Les necessitats de logopèdia de les unitats específiques annexes a centres ordinaris, les atendra el personal itinerant adscrit a l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica corresponent.

d) Educadors: un educador per cada dues unitats finançades o fracció d'aquestes.

Les unitats específiques annexes a centres ordinaris disposaran d'un educador.

3.2.2 Grups d'alumnes per unitat:

Alumnes de l'adaptació curricular 5: 2 grups per unitat.

Alumnes de l'adaptació curricular 4: 1 grup per unitat.

Als efectes d'aquest punt es considera grup el conjunt d'alumnes atesos per un professor-tutor.

3.2.3 Alumnes per grup:

Alumnes de l'adaptació curricular 5: 4 alumnes per grup.

Alumnes de l'adaptació curricular 4: 8 alumnes per grup.

3.3 Els centres i les unitats específiques d'educació especial que, de manera excepcional, atenguin alumnes inclosos en l'adaptació curricular 3 mantindran els coeficients següents:

3.3.1 Dotació de personal:

a) Professors especialistes d'educació especial: 1 per unitat.

b) Logopedes:

Centres amb dues unitats finançades o més: 1 logopeda.

En tot cas, el nombre de logopedes que resulti de l'aplicació d'aquest punt i del 3.2.1.c) anterior no serà superior a dos.

3.2 Grups d'alumnes per unitat: 1.

Als efectes d'aquest punt es considera grup el conjunt d'alumnes atesos per un professor-tutor.

3.3.3 Alumnes per grup: 15.

En cap cas el nombre d'unitats d'un centre d'educació especial destinades a l'atenció d'alumnes inclosos en l'adaptació curricular 3 no serà superior a un terç del total de les unitats en funcionament del centre.

Article 4

Les proporcions que estableix l'article anterior podran ser adequades i modificades, tenint en compte necessitats singulars dels alumnes que no puguin ser ateses adequadament amb els serveis atribuïts als centres segons les proporcions citades. Entre aquestes necessitats es tindran en compte, de manera prioritària, les derivades de grans disminucions motrius.

Les modificacions en les proporcions les sol·licitaran els directors, pel que fa als centres del Departament d'Ensenyament, o els titulars, pel que fa als centres concertats o amb règim de conveni. Aquestes adequacions les haurà d'autoritzar la Direcció General de Gestió de Professorat i Centres Docents, per a la qual cosa caldrà la proposta favorable de la delegació territorial, que anirà acompanyada de l'informe previ de la Inspecció d'Ensenyament, el qual haurà d'incloure el dictamen tècnic de l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica del sector.

Article 5

D'acord amb el que preveu l'article 3.1, a més dels professors especialistes d'educació especial i del personal complementari tècnic, els centres o les unitats específiques d'educació especial podran disposar de personal complementari auxiliar. A aquests efectes es considera personal complementari auxiliar els monitors de menjador, d'esbarjo i de transport.

El personal complementari auxiliar correspondrà a les categories professionals següents:

a) Monitors de menjador: vetlladors o equivalent.

b) Monitors d'esbarjo: vetlladors o equivalent.

c) Monitors de transport: auxiliar de serveis generals o equivalent.

Article 6

A l'annex 2 d'aquesta Ordre es determinen les relacions de personal complementari auxiliar/alumnes per a centres i unitats específiques d'educació especial.

Disposicions addicionals

- 1 No obstant el que disposa l'article 6, els centres privats concertats i els que disposin de conveni de finançament subscrit amb el Departament d'Ensenyament podran adscriure a les funcions de monitors de menjador altre personal del mateix centre, amb categoria professional igual o superior, sense que això pugui comportar en cap cas un increment de la subvenció que percebin per aquesta tasca del Departament d'Ensenyament.

Els centres del Departament d'Ensenyament podran adscriure a les funcions de monitors de menjador altre

personal si així ho estableix la normativa específica reguladora dels menjadors escolars.

- 2 Als centres en els quals els alumnes inclosos en l'adaptació curricular 4 representin un percentatge superior al vuitanta per cent del conjunt d'alumnes escolaritzats al centre, exclosos els de l'adaptació curricular 3, els serà d'aplicació la dotació d'un professor especialista d'educació especial per cada unitat finançada, en lloc de la que preveu l'article 3.2.1.

Disposicions transitòries

- 1 No obstant el que es disposa a l'article 3, els centres que a l'entrada en vigor d'aquesta Ordre rebin finançament públic per a personal complementari tècnic amb titulacions diferents de les que preveu l'article 3 esmentat, podran mantenir-lo com a part integrant del personal complementari que els pertoqui, o, en el cas dels psicòlegs o pedagogs, com a tutors dels grups corresponents al cicle superior de l'educació general bàsica o, en el seu moment, a l'educació secundària obligatòria, però quan siguin baixa seran substituïts per personal amb les determinacions professionals i acadèmiques que estableix aquesta Ordre.

- 2.1 Les previsions d'aquesta Ordre s'aplicaran de forma progressiva fins a la seva total implantació al curs 1993-94.

2.2 Amb la finalitat de fer un seguiment de l'aplicació d'aquesta Ordre i d'avaluar-ne els resultats una vegada estigui totalment implantada, es constituirà una comissió dins del Departament d'Ensenyament, en la qual hi podran participar representants de les organitzacions de titulars de centres representatives del sector d'educació especial.

- 3 Els alumnes inclosos en l'adaptació curricular 3 actualment escolaritzats en centres i unitats específiques d'educació especial podran mantenir aquesta situació fins al final de la seva escolarització obligatòria, incloses les pròrrogues que es puguin aplicar, sens perjudici que pugui ser modificada perquè ho aconselli el seu procés educatiu.

- 4 Mentre no finalitzi el període per a l'aplicació total d'aquesta Ordre, els centres i les unitats d'educació especial concertades o en conveni de finançament podran organitzar el seu personal actual de la manera més adequada per a l'aplicació dels currículums dels seu alumnes, sense superar els límits globals que resultin de l'aplicació de l'article 3. En aquest sentit podran alterar la distribució entre professors tutors i personal complementari tècnic.

La Direcció General de Gestió de Professorat i Centres Docents adoptarà les mesures necessàries per a l'adaptació de les plantilles dels col·legis públics d'educació especial del Departament d'Ensenyament.

Aquestes alteracions, les haurà d'aprovar la Direcció General de Gestió de Professorat i Centres Docents, a l'efecte de recollir-les en els concerts o convenis corresponents, tot seguint els mateixos tràmits que els que estableix l'article 4 de la present disposició.

Disposició final

Aquesta Ordre entrarà en vigor l'endemà de la seva

publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Barcelona, 29 de novembre de 1991

Josep Laporte i Salas
Conseller d'Ensenyament

Annex 1

Les diferents adaptacions del currículum escolar que requereixen els alumnes que presenten necessitats educatives especials formen part d'un tot que va des d'adaptacions mínimes del currículum general a adaptacions molt diferenciades o especials.

En aquesta categorització, s'entén que el currículum ordinari és el que se segueix quan es participa de les activitats d'ensenyament-aprenentatge que es duen a terme en un centre ordinari per als alumnes d'un grup-classe.

En els centres o unitats d'educació especial es duren a terme adaptacions del currículum com les que es defineixen a continuació:

Adaptacions del currículum de tipus 5: currículum molt diferenciat o especial.

Els continguts d'aquesta adaptació del currículum s'allunyen molt dels que treballen la majoria d'alumnes. En general les prioritats es donen a continguts referits a habilitats d'autonomia social i personal. Aquest és el tipus de currículum que reben alguns alumnes amb retard sever o profund en el desenvolupament, siguin o no plurideficients.

Per als alumnes que segueixen aquest currículum, les adaptacions curriculars es concreten en el període final de l'ensenyament obligatori en la priorització d'habilitats pre-laborals i d'habilitats que els facin competents per respondre als requeriments més bàsics de la vida quotidiana.

Adaptacions del currículum de tipus 4: currículum diferenciat de l'ordinari i amb addicions.

És una adaptació del currículum en la qual es prioritzen fonamentalment continguts que faciliten l'assoliment de competències d'autonomia personal i social, lingüístiques, de numeració i càlcul. Aquest tipus d'adaptació inclou també altres continguts de les àrees curriculars amb caràcter funcional i molt relacionats amb els requeriments de l'entorn immediat.

Per a molts dels alumnes que segueixen aquest currículum és d'aplicació el que preveu el darrer paràgraf de l'epígraf Adaptacions del currículum de tipus 5 d'aquest annex.

Adaptacions del currículum de tipus 3: currículum ordinari amb modificacions significatives.

Aquest tipus d'adaptació inclou els nuclis fonamentals del currículum ordinari, però amb una temporització diferent a la general en gairebé totes les àrees, o bé amb necessitats d'actuacions educatives significativament diferents de les previstes amb caràcter general.

Aquestes adaptacions curriculars es porten a terme, sobretot, quan es presenten dificultats serioses d'aprenentatge, en el cas de problemes greus d'audició, en algunes disminucions físiques i quan se solen proposar determinades fites corresponents a cursos o cicles diferents dels que pertocaria d'acord amb l'edat de

l'alumne.

D'acord amb els paràgrafs anteriors, s'entén que formen part dels nuclis fonamentals del currículum escolar ordinari els continguts que possibiliten l'assoliment de capacitats crítiques per a aprenentatges posteriors. Per exemple, i entre d'altres, procediments implicats en la lectura comprensiva, el càlcul, l'expressió escrita; fets i conceptes relacionats amb el coneixement de l'entorn social i natural, i normes, actituds i valors que facilitin el treball autònom i la interacció social.

Transitòriament poden estar escolaritzats en centres o unitats d'educació especial alumnes que necessiten seguir adaptacions del currículum de tipus 3.

Annex 2

Alumnes amb adaptació curricular 5

Monitors de menjador: proporció 1/3; dedicació 5 h/setmana.
 Monitors d'esbarjo: proporció 1/10 (1); dedicació 5 h/setmana (si el centre fa activitats complementàries), 10 h/setmana (si el centre no fa activitats complementàries).
 Monitors de transport: proporció 1/15 (2); dedicació 12,5 h/setmana (3).

Alumnes amb deficiències motrius

Monitors de menjador: proporció 1/3 (referit a alumnes als quals calgui péixer); dedicació 5 h/setmana.
 Monitors d'esbarjo: proporció 1/10 (1); dedicació 5 h/setmana (si el centre fa activitats complementàries), 10 h/setmana (si el centre no fa activitats complementàries).
 Monitors de transport: proporció 2/15 (2) (si aquests alumnes es transporten en un vehicle amb altres alumnes formant un grup mixt, caldrà que en formin part 4 infants afectats o més per grup); dedicació 12,5 h/setmana (3).

Altres alumnes

Monitors de menjador: 1/6 (les fraccions es computaran a partir de 4 alumnes inclosos); dedicació 5 h/setmana.
 Monitors d'esbarjo: 1/10 (1); dedicació 5 h/setmana (si el centre fa activitats complementàries), 10 h/setmana (si el centre no fa activitats complementàries).
 Monitors de transport: proporció 1/15 (2); dedicació 12,5 h/setmana (3).

Nota: aquests coeficients són mínims.

(1) Les fraccions es computaran a partir de 6 alumnes inclosos.

(2) Es considera 1 monitor per vehicle transportant un mínim de 15 alumnes.

(3) Promig establert a efectes de finançament de concerts i convenis.